

KONKURRANSE-
TILSYNET

The Competition Authority

Post- og teletilsynet
Postboks 93
4791 LILLESAND
Norge

Deres ref.:

Vår ref.: 2008/0774-6

Dato: 02.11.2012

Hørings svar - varsel om vedtak om virkemidler i grossistmarkedet for full og delt tilgang til faste aksessnett og grossistmarkedet for bredbåndsaksess.

Konkurransetilsynet viser til høring fra Post- og teletilsynet (PT) vedrørende markedsanalyse og varsel om vedtak om virkemidler i grossistmarkedet for full og delt tilgang til faste aksessnett (LLUB-markedet) og grossistmarkedet for bredbåndsaksess (bredbåndsaksessmarkedet).¹

I varsel om vedtak foreslår PT å innføre tilgangsregulering på LLUB og bredbåndsaksess over fiber. Begrunnelsen for tilgangsregulering er et økt omfang av alternative aksessnett (herunder bredbånd over fiber), at det forventes betydelige investeringer fra Telenor og andre aktører i utbygging av denne typen nett samt at det internasjonalt har vært en utvikling i retning av økt tilgangsregulering av fibernett.

På kort sikt kan PTs forslag om tilgangsregulering av bredbånd over fiber sikre lave priser. Det er imidlertid ikke entydig hvilken effekt reguleringsforslaget har på aktørenes investeringsinsentiver for høyhastighetsbredbånd og dermed den dynamiske konkurransen. På denne bakgrunn er Konkurransetilsynet usikker på om tilgangsreguleringen av fiberbredbånd er formålstjenlig. Kommentarene nedenfor er gitt under forutsetning av at det er hensiktsmessig å innføre tilgangsregulering også for bredbåndsaksess og LLUB med fiber som fremføringsmedium.

Som et ledd i tilgangsreguleringen ønsker PT å pålegge Telenor et krav om kostnadsorienterte priser basert på fullfordelte kostnader for tilgang til Telenors fiberaksessnett. Siden Telenor ikke tilbyr denne typen tilgang i grossistmarkedet, må de konkrete grossistproduktene utvikles. Da det er vanskelig å fastsette pristak før et eventuelt tilgangsprodukt eksisterer, kan det argumenteres for å basere denne prisreguleringen på et krav om kostnadsorientering. Det vil imidlertid være hensiktsmessig å vurdere metoden for prisregulering på nytt i neste periode når produktene har blitt lansert og PT har mer informasjon om produktene, herunder kostnadsregnskap.

I PTs vedtak datert 3. april 2009 ble Telenor pålagt et pristak for full kobberaksess på 95 kroner per måned. For delt kobberaksess ble det fastsatt et pristak tilsvarende halve prisen av full aksess justert for særkostnader. I varsel om vedtak har PT justert ned prisen for full kobberaksess til 85 kroner per måned ut i fra en helhetlig vurdering hvor man blant annet har vektlagt resultatene fra Telenors kostnadsregnskap, LRIC-modellen, prisnivået internasjonalt og effekten av en prisendring på konkurransen i markedet. En kostnadsorientert prissetting vil gi lavere sluttbrukerpriser og dermed økt

¹Varsel om vedtak i marked 4 og 5, henholdsvis grossistmarkedet for full og delt tilgang til faste aksessnett (LLUB) og grossistmarkedet for bredbåndsaksess tjenester.

statisk effektivitet. PT finner at det også med et prisnivå på 85 kroner vil eksistere investeringsinsentiver for tilbydere av bredbånd via alternative infrastrukturer. Gitt at aktørens investeringsinsentiver ikke påvirkes negativt, synes det hensiktsmessig å redusere prisene for full aksess.

PTs avgrensning av markedene for LLUB- og bredbåndsakssess må ses i lys av sitt formål, som er forhåndsregulering. Som et utgangspunkt benyttes samme fremgangsmåte for markedsavgrensning innenfor ex-ante- som ex-post konkurranseregulering. Det følger imidlertid av artikkel 15 nr. 3 i rammedirektivet¹¹ at markeder definert i ESAs anbefaling eller av nasjonale sektorspesifikke tilsynsmyndigheter i enkelte tilfeller kan avvike fra markeder definert i tråd med generell konkurranserett. Derfor kan det ikke utelukkes at Konkurransetilsynet ville kommet til et annet resultat i en konkret sak.

Med hilsen

Gjermund Nese (e.f.)
avdelingsdirektør

Even Tukun
seniorrådgiver

---

¹¹ EFTA Surveillance Authority Guidelines of 14 July 2004, punkt 26.